

ירושלים, כ"א באלול התשס"ח
21 בספטמבר 2008

חוזר מס' 4/08

אל: סמנכ"לים למינהל - דוא"ל
מנהלים אדמיניסטרטיביים בבתי חולים ממשלתיים - דוא"ל

הנדון: הפרת כללי אתיקה - בד"מ 101/07

במסגרת הפעולות להטמעת כללי האתיקה ונורמות התנהגות בקרב עובדי המדינה ברצוני להסב את תשומת ליבכם לפס"ד, שיפורט להלן, שניתן ע"י ביה"ד למשמעת בגין הפרת כללי אתיקה. פסק דין זה פורסם באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה במדור אתיקה.

הנכם מתבקשים להביא את פסה"ד לידיעת כלל העובדים.

בברכה,

יגאל חיות, עו"ד
הממונה על האתיקה בשירות המדינה
ותפקידים מיוחדים

העתק: מר שמואל הולנדר - נציב שירות המדינה

דיווחים כוזבים (בד"מ 101/07):

עובדת המועסקת במשרד הפנים, בתפקיד מזכירה בכירה במנהל התכנון, הורשעה בכתב תובענה בכך, שנרשמה לשני קורסים במכון "תמר", ברח' בית הדפוס 12, גבעת שאול, לצורך צבירת שעות לגמול השתלמות, במימונה האישי ועל חשבון ימי חופשתה.

בארבע הזדמנויות שונות, במהלך הקורס הראשון, יצאה הנאשמת במהלך יום העבודה את המשרד אל המכון ושהתה שם, מבלי שהחתימה את כרטיס הנוכחות ביציאתה מהמשרד ובחזרתה אליו.

בתאריך 11.8.05, דיווחה הנאשמת על יציאה בתפקיד מהמשרד, בעוד שיצאה למכון לצורך השתתפות בקורס השני, כמפורט בתובענה.

בשתי הזדמנויות שונות נוספות, במהלכו של הקורס השני, יצאה הנאשמת במהלך יום העבודה את המשרד אל המכון ושהתה שם מבלי שהחתימה את כרטיס הנוכחות ביציאתה את המשרד ובחזרתה אליו.

במעשיה קיבלה הנאשמת שכר במרמה עבור שעות עבודה אשר לא נכחה בהן.

ביה"ד התייחס לדפוס התנהגותה של העובדת:

הנאשמת במספר הזדמנויות יצאה ללימודים בשעות העבודה מבלי שהחתימה את כרטיס הנוכחות שלה ביציאתה ובחזרתה ובמקרה אחד דיווחה על יציאה בתפקיד מהמשרד, בעוד שיצאה לצורך לימודים.

הנאשמת קיבלה שכר שלא כדין עבור שעות עבודה שלא עבדה בפועל. בעניין זה בית המשפט העליון פסק בעש"מ 1804/01 מדינת ישראל נ' אלקריף.

"החומרה במעשים מן הסוג שבו הורשעה המשיבה, אינה נעוצה בהיזק כספי ולא בחוסר בממון בקופת המדינה, אלא במעילה באמון הכרוכה במעשים אלה. קשת המעשים הנכללים בעבירות של מעילה באמון היא מגוונת ומבטאת מידות חומרה שונות. היא כוללת עבירות חמורות כגניבה ממעביד, מעשי מרמה או זיוף וכן הפרת אמונים ואף מעשים שאינם פליליים במובהק, אשר היסוד של מעילה באמון הוא היסוד הדומיננטי בהם. בהם עוצמת הפיתוי הקלות בה ניתן להערים על המערכת בכל הנוגע לקבלת טובות הנאה שלא כדין, יש להקפיד על כך שאמצעי המשמעת שיוטלו על עובד שסטה מן השורה יהוו תגובה הולמת ומרתיעה. מידת החומרה של אמצעי המשמעת ההולם תלויה באופי המעשים האסורים בנסיבות ביצוע המעשים, בהיקפם ובתפקידו של העובד".

וגם

בעש"מ 10129/01 מדינת ישראל נ' טליה בת צ'לרס גניש:

"כבר נאמר לא אחת בפסיקתו, כי עובד הציבור הוא נאמן הציבור, החומרה במעשים מן הסוג שבו הורשעה המשיבה, אינה נעוצה בהיזק הכספי ואף לא בחוסר בממון קופת המדינה, אלא במעילה באמון הכרוכה במעשים אלה. קשת המעשים הנכללים בעבירות של מעילה באמון היא מגוונת ומבטאת מידות חומרה שונות. היא כוללת עבירות חמורות כגניבה ממעביד, מעשי מרמה או זיוף וכן הפרת אמונים ואף מעשים שאינם פליליים במובהק, אשר היסוד של מעילה באמון הוא היסוד הדומיננטי בהם. בשל עוצמת הפיתוי והקלות בה ניתן להערים על המערכת בכל הנוגע לקבלת טובות הנאה שלא כדין".

וגם

ובעש"מ 5626/05 רחל אוחנה נ' מדינת ישראל (פדאור (לא פורסם) עס(6) 56), בית המשפט העליון פסק כי, קבלת שכר בעבור שעות עבודה שלא בוצעו יש בהם כדי לפגוע באמונו של השירות הציבורי בעיני הציבור.

ביה"ד התייחס להפרתם של סעיפים בכללי האתיקה והתקשי"ר כמפורט להלן:

סעיפים שבתקשי"ר

סעיף 42.212: במילוי תפקידו חייב עובד לקיים כל נוהל שנקבע וכל הוראה שניתנה לו כדין וכל הוראה שניתנה על ידי מי שהוסמך לכך או שהיא נובעת מהתפקיד המוגדר שלו בין אם התפקיד הוא קבוע ובין אם הוא זמני.

סעיף 91.151: (ג) רישום נוכחות וחיוב בשל איחורים או יציאה מוקדמת.
1. כל העובדים יחתמו בשעון הנוכחות בכניסתם לעבודה וביציאתם ממנה;

סעיפים בכללי האתיקה:

סעיף 12.01: אסור לעובד המדינה לנצל את מעמדו או תפקידו בשירות המדינה לקידום ענין אישי שלו או של אדם אחר ולכל מטרה שאינה קשורה במילוי תפקידו.

ביה"ד הרשיע את העובד בעבירות של פגיעה במשמעת שירות המדינה, אי קיום הוראות, התנהגות בלתי הולמת העלולה לפגוע בתדמיתו ובשמו הטוב של שירות המדינה, התנהגות התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר איתו.

ביה"ד גזר את דינו של העובד והטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

- נזיפה חמורה
- הפקעת משכורת קובעת